

[Svend Jørgensen.]

til at bevilge afskedigelser efter ansøgning o. s. v., er der dermed indledet en decentralisering, som vi kun kan hilse med glæde.

Jeg er også glad for bestemmelserne i §§ 25 og 26 om konsulenter for særundervisningen. Det er min erfaring, at ikke mindst i landkommunerne er en sådan konsulent påkrævet. Vi står derude famlende og usikkert overfor den i tidligere love krævede særundervisning. De årlige skoleindberetninger fortæller fra næsten hver skole, at så og så mange børn ikke kan følge med i den almindelige undervisning, men udover, at vi konstaterer dette på skoleindberetningen, sker der almindeligvis ikke noget. Det kan måske ændres nu, hvis vi kan få den rette mand til at tage sig af sagen.

Derimod er jeg ikke glad ved sammenblandingen af skolekommission og skolenævn. Een institution med en rimelig repræsentation for forældrene ville efter min mening have været at foretrække. Efter de foreslåede bestemmelser vil man nu adskillige steder få både skolekommission og skolenævn. For blot at nævne en enkelt ting vedrørende de sidstes beføjelser, så skal de altså lede årsprøverne, hvad der hidtil har været en af skolekommissionens vigtigste og også kæreste funktioner. Men hvad så med kommissionen? Vil den ikke ofte føle sig overflødig, og vil det ikke medføre en vis irritation? Vil der ikke jævnlig opstå kompetencestridigheder mellem kommission og nævn?

Allermindst glad er jeg ved betænkningens ændringsforslag nr. 4, hvorefter 10 personer kan foranledige skolenævn oprettet. Det er efter min mening nøjagtig forældrerådet om igen med alle dets svagheder. Opstår der nu en spændt situation mellem en lærer og en skolekreds, kan altså 5 forældrepar foranledige afstemning om et skolenævn, og i mange tilfælde kan ved en skole med få børn 10—15 personer gennemføre kravet, endda mod kommunalbestyrelsens beslutning. Helst så jeg, som før nævnt, een skolekommission med rimelig forældrerepræsentation for hele kommunen, men skal der endelig foretages ændringer i det bestående, ville jeg foretrække en skolekommission — eller om man vil et nævn — for hver skole og ikke mere.

Bestemmelsen i § 16 om præstens ret til at overvære religionsundervisningen er jeg meget imod. Det kan ikke undgås, at denne ret vil blive opfattet som et slags tilsyn. En fornuftig præst vil mindst muligt bruge denne ret, men kommer der en kurre på

tråden, kan præsten i tide og utide pukke på sin ret til at overvære undervisningen.

Endelig er jeg absolut imod bestemmelsen i § 21, hvori det hedder, at amtsskolekonsulenten *fortrinsvis* skal vælges blandt de i amtet virkende lærere. Efter min mening *skal* han være en i amtet virkende lærer, som i mindst 10 år har virket ved folkeskolen på landet. En amtsskolekonsulent skal ikke være inspektør, men konsulent, og det er derfor af uvurderlig betydning, at han kender sit amt, dets befolkning, kommunalbestyrelserne og lærerne, som han skal være rådgiver for. Det er mig egentlig uforståeligt, at ingen i udvalget synes at have berørt dette spørgsmål, og at man heller ikke i betænkningen er kommet ind på det, medens man vidtløftigt har diskuteret, om amtsskolekonsulenten skal have kongelig udnævnelse eller ikke. Det er for mig underordnet. En fornuftig skoledirektion vil altid kunne holde igen, hvis en amtsskolekonsulent lægger mere vægt på at være inspektør end på at være konsulent.

Må jeg sluttelig sige, at ved første behandling af dette lovforslag spillede som bekendt Stige-sagen en meget fremtrædende rolle. Det er glædeligt, at der nu er faldet ro over denne sag, og når jeg nu nævner den, er det ikke for at skabe yderligere uro, men udelukkende fordi den højtærede undervisningsminister ved forskellige lejligheder — sidst her i dette høje ting — har lagt en væsentlig del af skylden for denne sags uheldige udvikling på amtsskolekonsulent Christoffer Hansen, idet denne efter ministerens opfattelse flere gange skulle have opfordret lærer Johs. Hansen i Stige til at søge sin afsked, men derefter med en artikel i „Folkeskolen“ for 17. juni 1948 sadlede fuldstændig om og — som den højtærede undervisningsminister udtrykte sig — „rettede et voldsomt angreb både på ministeriet og på mig“.

Efter det for mig foreliggende mener jeg, at den højtærede undervisningsminister gør amtsskolekonsulent Christoffer Hansen uret. For det første kan jeg ikke se, at nævnte artikel på nogen måde retter bebrejdelser mod ministeriet og mod den højtærede minister, endsiges angriber disse. Men det er i denne forbindelse mindre væsentligt. Det væsentlige er, at ministeren ikke med nogen ret kan beskyldte amtsskolekonsulent Christoffer Hansen for at være den, der ved at opfordre lærer Hansen til at søge sin afsked har forkvaklet sagen eller foranlediget dens uheldige forløb. Ansvarer må efter min mening lægges andre steder. (*Undervisningsministeren* [Hartvig Frisch]: Hvor?). Bl. a. hos